

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 471/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2011 predbežne prerokoval návrh JUDr. M. K., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., Advokátska kancelária, K., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/17/11-K zo 6. júla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Návrh JUDr. M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 31. augusta 2011 doručený návrh JUDr. M. K., K. (ďalej len „navrhovateľ“), na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/17/11-K zo 6. júla 2011 (ďalej len „namietané rozhodnutie“).

Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplýva, že navrhovateľ 14. júla 2010 skončil vykonávanie funkcie člena predstavenstva spoločnosti T., a. s.

Výbor po zistení, že navrhovateľ nepodal do 31. marca 2011 oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“), uznesením č. 124 z 24. mája 2011 začal proti navrhovateľovi konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

K prebiehajúcej konaniu sa navrhovateľ vyjadril listom z 13. júna 2010, v ktorom uviedol, že *„si je vedomý svojej povinnosti podať oznámenie včas ako aj toho, že si svoju povinnosť včas nesplnil. Omeškanie podania oznámenia vzniklo z dôvodu neodkladnej pracovnej cesty na špecializovaný trestný súd v Pezinku, kde sa zúčastnil dôležitého pojednávania v termíne od 28.3 do 31.3.2011. Predmetné oznámenie bolo prakticky pripravené na podanie, avšak nebolo opatrené jeho vlastnoručným podpisom. Z pracovnej cesty sa vrátil 31.3.2011 v neskorých večerných hodinách, teda zaslanie oznámenia už nebolo objektívne možné. Povinnosť si bezodkladne splnil nasledujúci pracovný deň 1.4.2011.“*

Na základe uvedených zistení výbor *„dospel... k záveru, že vyjadrenie verejného funkcionára má len vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje zbaviť zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov. Z tohto dôvodu prijal uznesenie, ktorým sa menovanému JUDr. M. K., bývalému členovi predstavenstva T., a. s. Bratislava, ukladá pokuta za porušenie čl. 7 ods. 1 ústavného zákona vo výške jednomesačného platu verejného funkcionára podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona.“* Pokuta bola uložená v sume 908,94 €.

Navrhovateľ sa s namietaným rozhodnutím nestotožňuje, pretože *„nakoľko ku dňu 31.3.2011 som nevykonával žiadnu verejnú funkciu, nevzťahovala sa na mňa povinnosť podania oznámenia majetkových pomerov podľa čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.“*

Na základe všetkých uvedených skutočností navrhovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií zo dňa 6.7.2011, č. k. VP/17/11-K sa zrušuje.

JUDr. M. K. priznáva náhradu trov konania, ktoré je mu Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd vyzval 4. októbra 2011 predsedníčku výboru na zaslanie spisového materiálu týkajúceho sa navrhovateľovej veci. Spisový materiál bol ústavnému súdu doručený 14. októbra 2011.

II.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

1. Podľa uznesenia č. k. PLz. ÚS 1/07-3 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasledujúcich ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov sa na toto konanie vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z vyžiadaného spisového materiálu dokumentujúceho priebeh konania vo veci navrhovateľa ústavný súd zistil, že návrh je podaný včas. Namietané rozhodnutie bolo navrhovateľovi doručené 29. júla 2011, a preto návrh podaný na poštovú prepravu 30. augusta 2011 bol realizovaný v lehote 30 dní tak, ako to vyžaduje citovaný čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (28. augusta 2011 bola nedeľa a 29. augusta 2011 bol štátny sviatok, teda deň pracovného pokoja).

2. Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

3. Z podaného návrhu, ako aj z pripojeného listinného dôkazu je zrejmé, že navrhovateľ nijako nespochybňuje, že písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu do 31. marca 2011 nepodal. Navrhovateľ takisto nespochybňuje skutočnosť vyplývajúcu z vyžiadaného spisového materiálu, a to že predmetné oznámenie podal 1. apríla 2011.

Navrhovateľova výhrada voči namietanému rozhodnutiu sa však zakladá na právnom názore, podľa ktorého verejný funkcionár nie je povinný podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu za kalendárny rok, v ktorom prestal vykonávať verejnú funkciu.

4. Podľa čl. 2 ods. 1 písm. zb) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu sa tento zákon vzťahuje na funkcie štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu obchodných spoločností so stopercentnou majetkovou účasťou štátu.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejným funkcionárom na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie,

a) či spĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2,

b) aké zamestnanie vykonáva v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo štátnozamestnaneckom pomere a akú podnikateľskú činnosť vykonáva popri výkone funkcie verejného funkcionára,

c) aké má funkcie v štátnych orgánoch, v orgánoch územnej samosprávy, v orgánoch právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť a v orgánoch iných právnických osôb; taktiež uvedie, z ktorých uvádzaných funkcií má príjem, funkčné alebo iné požitky,

d) svoje príjmy dosiahnuté v uplynulom kalendárnom roku z výkonu funkcie verejného funkcionára a z výkonu iných funkcií, zamestnaní alebo činností, v ktorých vykonávaní verejný funkcionár pokračuje aj po ujatí sa výkonu funkcie verejného funkcionára,

e) svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a nepplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

5. Ústavný súd uznesením č. k. PLz. 1/2010-10 zo 7. júla 2010 vo veci zjednotenia odchylných právnych názorov senátov prijal zjednocujúce stanovisko, podľa ktorého *„verejný funkcionár má po skončení výkonu funkcie povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. za dobu výkonu funkcie v kalendárnom roku, v ktorom skončil aktívny výkon funkcie do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku“*. Zdôraznil pritom, že zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ústavný zákon tak ustanovuje povinnosti počas aktívneho výkonu funkcie, po jeho skončení, vrátane tzv. postzamestnaneckých povinností (typicky čl. 8 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu). Počas celého obdobia a v každom momente aktívneho výkonu funkcie musí byť dodržiavaný ústavný zákon o ochrane verejného záujmu, a z tohto dôvodu musí byť jeho dodržiavanie kontrolované. Preto je rozumné, že verejný funkcionár je po ukončení aktívneho výkonu funkcie povinný urobiť oznámenie aj za dobu výkonu funkcie v poslednom kalendárnom roku výkonu funkcie, a to do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku. Samozrejme, funkcionára už nemožno sankcionovať stratou funkcie, ale ústavný zákon o ochrane verejného záujmu pozná aj sankcie finančné. Ak by kontrolný orgán (v predmetnej veci výbor) zistil, že v čase aktívneho výkonu funkcie došlo k porušeniu povinností podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, môže verejnému funkcionárovi uložiť tam stanovenú pokutu.

Akceptácia právneho názoru navrhovateľa by znamenala, že časť jeho aktívneho výkonu funkcie by nebola preverená, a tým by bol popretý účel ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Skutočnosť, že tu ústavodarca podporne použil konštrukciu právnej fikcie používajúc designát „verejný funkcionár“ aj na určité obdobie po skončení aktívneho výkonu funkcie osoby, má len legislatívno-technický charakter a nemá v danej súvislosti žiadnu relevanciu. Ústavodarca mohol postupovať aj tak, že by určil osobám po skončení

funkcie danú povinnosť nenazývajú ich verejným funkcionárom, pričom by dosiahol rovnaký výsledok a naplnil by sa účel ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Ústavný súd sa cíti viazaný ním samým formulovanou požiadavkou na dôsledné rešpektovanie jedného zo základných hodnotových princípov právneho štátu, a to princípu právnej istoty [(čl. 1 ods. 1 ústavy), napr. PL. ÚS 36/95], ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. Za diskriminačný potom možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (mutatis mutandis PL. ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04).

Vzhľadom na uvedené niet rozumného dôvodu odchyliť sa od právneho záveru ústavného súdu ustáleného v citovanom zjednocujúcom stanovisku. Keďže na skutkové okolnosti navrhovateľovho prípadu formulované a odôvodnené zjednocujúce stanovisko dopadá, ústavný súd hodnotí zásadnú navrhovateľovu námietku ako nedôvodnú. Z tohto dôvodu pristúpil ústavný súd k odmietnutiu návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jeho zjavnej neopodstatnenosti už pri jeho predbežnom prerokovaní, pretože neexistuje žiadny rozumný predpoklad, že by bolo možné po jeho prípadnom prijatí na ďalšie konanie dospieť čo i len čiastočne k iným záverom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2011